

particular, the elimination of illiteracy and indigenization (Ukrainization). Convinced of the victory of the ideas of Ukraine's independence, the former leaders of the Ukrainian Revolution said that the Bolsheviks would prepare the soil for our nation — Ukrainians would become educated and be a complete nation, as Ukrainian engineers, economists, financiers, doctors, etc. would emerge. Due to the development of the Soviet Union large industry, Ukrainians have taken a significant place in world development. Unfortunately, however, these achievements have since been lost since independence.

Keywords: full nation; proletarianization of the Ukrainian peasantry; forced industrialization of Ukraine; elimination of illiteracy; Ukrainianization

References

1. Beylin P. (1930). Zalizne misto. *Hlobus*, 12, pp. 188—189.
2. Hylyarovskyy V. (1967). Zheleznaia horyachka. *Soch. v 4-kh t. T. 2*. Moskva: Pravda, pp. 156—161.
3. Rafalskyy O., Voynalovych V., Nahorna L. (2017). *Etnopolitychnyy kontekst sotsiokulturnykh transformatsiy u suchasniy Ukrayini*. Kyiv: IPiEND im. I. F. Kurasa NAN Ukrayiny.
4. Kalakura Ya. S., Rafalskyy O. O., Yuriy M. Yu. (2017). *Mental'nyy vymir ukrayins'koyi tsivilizatsiyi*. Kyiv: Heneza.
5. Rymarenko Yu. (ed.). (1996). *Mala entsyklopediya etnoderzhavoznavstva*. Kyiv: Dovira, Heneza.
6. Mykhachenko N. Y. (2016). *Velykyy tsvylyzatsyonnyy vzryv na rubezhe XX—XXI vekov*. Kyiv: Parlamentskoe yzdatelstvo.
7. Rafalskyy O. O. (2018). *Konsolidatsiya ukrayinskoho suspilstva: etnopolitychnyy vymir*. Kyiv: Instytut politychnykh i etnonatsional'nykh doslidzhen imeni I. F. Kurasa NAN Ukrayiny.
8. Sarbey V. H. (1994). *Istoriya Ukrayiny (XIX—pochatok XX st.)*. Kyiv: Heneza.
9. Stetskevych V. V. (ed.). (2011). *Ukrayina: narysy istoriyi derzhavotvorennya*. Kryvyy Rih: Vydavnichyy tsentr KTU.
10. Pyrozhkov S. I., Bohutskyy Yu. P., Libanova E. M., Mayboroda O. M. ta in. (2017). *Ukrayina: shlyakh do konsolidatsiyi suspilstva: natsionalna dopovid*. Kyiv: NAN Ukrayiny.

Надійшла до редакції 21 грудня 2019 року

БІБЛІОТЕЧНА СПРАВА

ШКОЛА СИСТЕМАТИЗАТОРА

Вікторія Солодовнік,
старший науковий співробітник відділу класифікаційних систем
Книжкової палати України,
e-mail: udc@ukrbook.net

Марина Ахвердова,
старший науковий співробітник відділу класифікаційних систем
Книжкової палати України,
e-mail: udc@ukrbook.net

Методичні роз'яснення щодо індексування видань класу 6 Прикладні науки. Медицина. Техніка *

Клас 65 Організація та управління підприємствами зв'язку, транспорту, торгівлі, поліграфії. Бухгалтерська справа, рахівництво. Паблік рілейшнз. Зв'язок з громадськістю призначений для групування інформації щодо організації та управління підприємствами зв'язку, транспорту, торгівлі, поліграфії, управління та експлуатації транспорту та зв'язку, організації виробництва, економіки підприємств, організації та техніки торгівлі, реклами (зокрема, системи інформації). До цього класу також відносять поліграфічну промисловість, видавничу справу та книжкову торгівлю.

Організація розумової праці належить до 001, право і державне управління — до класу 3.

Допоміжні засоби управління підприємствами та організації виробництва, наприклад, машини, обладнання, прилади тощо, належать до класу 658 із погляду застосування. Їх виготовлення слід індексувати у класах 62, 66/69 тощо.

Клас 65 має низку підкласів, а саме: 654/659. До 654 розроблено СВ 654.01/09, що уточнюють процеси зв'язку. МВ вказують, що до 654 належать питання

щодо зв'язку з погляду організації та експлуатації, наприклад:

654.197.07 Конкурентоспроможність телекомуникаційних компаній: проблеми теорії та практики управління

Також МВ вказують на низку посилань, зокрема телекомуникаційне устаткування пропонують деталізувати за допомогою СВ 62-1/-9, наприклад:

654.151.2-503.55 Програмний контроль та керування телефонними станціями

Зауважимо, що певні підрозділи також мають власні СВ: 655.28.02/6 та 655.3.02/6, наприклад:

655.3.022.6 Технологія офсетного друкування

655.335.066.43 Технологія трафаретного друкування географічних карт

Доволі детальні СВ має розділ 656.01/09, наприклад:

656.135.073.436 Перевезення небезпечних вантажів

656.61.052 Навігаційне забезпечення мореплавства

* Закінчення. Початок див.: Вісник Книжкової палати. 2019. № 11. С. 34—36.

Варто звернути увагу на МВ, що рекомендує 656.33 підрозділяти як 625.3, тобто це засіб деталізації за аналогією чи паралельний підрозділ, котрий подано як примітку до багатьох розділів основних і допоміжних таблиць, наприклад:

656.33.313 Експлуатація залізничних колій (ширина до 1000 мм)

Характеристики транспорту слід деталізувати за допомогою СВ 62-1/-9, наприклад:

656.183-592.16 Гальмівне обладнання на велосипедах

Багато літератури стосується саме економіки транспорту, а це вже інший клас, тобто інший індекс, наприклад:

338.47.021.8:656.2 Теоретико-прикладні основи реформування залізничного транспорту

Аналогічно потрібно будувати індекси в розділах 657/659, які містять МВ та приклади.

Клас 66 Хімічна технологія. Хімічна промисловість і споріднені галузі охоплює літературу з промислового отримання хімічної та металургійної продукції, а також з подальшого перероблення природних і сільськогосподарських продуктів тощо. Ці продукти відображені у відповідних підрозділах, наприклад, у 661 — продукти основної хімічної промисловості, у 664.8/.9 — продукти консервної промисловості. Якщо немає індексу для промислового отримання конкретного продукту, слід застосовувати індекс відповідного загальнішого поняття (групи чи класу сполук), котрий уточнюють за допомогою :546 чи :547. Питання чистої або теоретичної хімії, отримання хімічних препаратів у невеликій кількості, а також речовин з погляду хімії потрібно відносити до 34.

Класи 66, 67, 68, 69 містять багато інформації, що відображає питання технології різних галузей промисловості, виробничі процеси, роботу транспорту, конструкцію обладнання. В роботі слід керуватися численними МВ та послуговуватися розробленими СВ.

Розглянемо 66 клас. Для нього створено значну кількість СВ 66.01/.09, адже технологічних процесів надзвичайно багато. Варто звернути увагу на МВ, що відсилають питання теоретичної хімії до 54 підкласу, а позначення умов і характеристик виробничих процесів — до 62-9. Є вилучення та відсилання, які потребують особливої уваги. Наприклад, усі вилучені СВ 66-9/-988 перенесено до 62-9/-98.

Промислове виробництво речовин, не поданих у 66, можна позначати за допомогою найбільш відповідного підкласу 66, приєднуючи до нього :546 чи :547, наприклад:

663.5:547.262.08 Таблиці для визначення об'ємної долі спирту етилового у водно-спиртових розчинах, де 54.08 Принципи, методи, техніка вимірювання

665.7:547.057 Похідні 3-тиолен-1,1-діоксида. Технологія, досвід застосування, перспективи

СВ 62-1/-9 можна застосовувати в усіх розділах 66, наприклад:

669.162.2-758.36 Термоізольовані кожухи доменних печей

СВ розроблені та використовуються в усіх розділах 67, 68, 69 класів, наприклад:

674.5.056:621.911.2.021 Виготовлення дерев'яних домашніх іграшок рубанком

675.06-047.44 Експертиза шкіри та хутра

676.034.014 Хімія рослинних полімерів

677.04 Текстильно-допоміжні сполуки

678.5.027.3 Процеси переробки пластмас у черв'ячних екструдерах

681.586.3.08 Чутливість пневматичних датчиків

685.343.02/03-035.51 Виробництво повсякденного взуття з натуральної шкіри

У класі **69 Будівельна промисловість. Будівельні матеріали. Будівельно-монтажні роботи** класифікують інформацію щодо будівельної промисловості загалом, зокрема будівельні матеріали та вироби, майстерність та техніка виконання будівельних робіт. Виробництво будівельних матеріалів слід відносити до класів 66/67, питання щодо цивільного будівництва — до 624/628, а з архітектури — до 72 класу.

Деталізувати за допомогою спеціальних визначників 62-1/-9 та 624.01/07, наприклад:

691.311-431.059.28 Руйнування гіпсовых блоків

692.23:725/728.012 Дизайн екстер'єрів житлових і громадських будівель

691.424.042.42 Снігові навантаження на покривельну черепицю

(69.04 підрозділяти як 624.04)

692.421.76:666.3.04 Виготовлення будівельної цегли в печах

Надійшла до редакції 20 грудня 2019 року

З АРХІВУ КНИЖКОВОЇ ПАЛАТИ УКРАЇНИ

УДК 002:76.038.532 Ермілов(477.411)"1920"

DOI: 10.36273/2076-9555.2019.12(281).29-35

Ольга Устіннікова,
завідувач відділу ретроспективної бібліографії Книжкової палати України,
e-mail: biblio@ukrbook.net
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5245-0087>

Книжкова графіка В. Єрмілова у фонді Державного архіву друку

Статтю присвячено двом унікальним книгам 1920 р., розфарбованим вручну і виданим українським художником-авангардистом і дизайнером В. Єрміловим. Одна з книг зберігається у фонді Книжкової палати України, це збірка творів маловідомої харківської поетеси "Стихи Екатерины Неймаер". Також подано відомості про єдине прижиттєве видання поеми "Ладомир" В. Хлєбникова. Обидві книги є першими зразками книжкової графіки видатного представника українського авангарду — живописця, графіка, монументаліста, художника-конструктора В. Єрмілова.